

Margareta Köhn
Lagfaren ägare till
Håbols Bodane 1:23 (Kvarntorpet)
Dals-Ed

Länsstyreslen i Västra Götalands län,
att. Lena Niklasson

Dalslands Miljökontor,
att. Björn Hermansson

Dals-Eds kommun,
att. Claes Hellberg,

Innehåll:

Synpunkter på Gothia Vind 10 AB:s miljötillståndsprövningsansökan för vindpark Håbol

Bilagor:

- 1 Ansökans bristande överensstämmelse med kommunens planering
- 2a Grafikern och konstnären Björn Carléns fotomontage avseende Vindpark Håbol
<http://www.vindbrukdalsland.se/H%C3%A5bol%20Bilder.pdf> (2012-01-30)
- 2b Underlag för Björn Carléns fotopunkter (GPS koordinater och vinklar)
- 2c Björn Carléns analys av Gothia Vinds fotomontage från utsiktsplatsen i Ed
- 2 d Jämförelse av Gothia Vinds fotomontage och Björn Carléns fotomontage
<http://www.vindbrukdalsland.se/H%C3%A5bol%20V%C3%A4rna%20Dalsland%20J%C3%A4mf%C3%B6relse%20av%20fotomontage.pdf> (2012-01-30)
- 3 Synpunkter på fågelinventeringen av några erfarna ornitologer i Dals-Ed och Bengtsfors
- 4 Kommentar till fladdermusinventeringen
- 5 Vindkraftens effekter på fladdermöss, Jens Rydell, Biologiska Institutionen, Lunds Universitet
http://www.miljosamverkan.se/upload/Regionkanslierna/Milj%C3%B6samverkan/Kurser/Vind_6-7dec10_8_Vindkraftens_effekter_p%C3%A5_fladderm%C3%B6ss.pdf (2012-01-30)

SYNPUNKTER PÅ GOTHIA VINDS 10 AB:S

MILJÖTILLSTÅNDSPRÖVNINGSANSÖKAN FÖR VINDPARK HÅBOL

Som boende endast ca 800 m. från det närmaste kraftverket i den planerade vindparken i Håbol och därmed **sakägande** med möjlighet att överklaga, lämnar jag härmed mina synpunkter på Gothia Vinds 10 AB:s miljötillståndsprövningsansökan för vindpark Håbol daterad 2011-12 19 med diarienummer **37227-2011** hos Länsstyreslen, nedan kallad "ansökan". Miljökonsekvensbeskrivningen i Bilaga D i ansökan kallas nedan enbart "MKB".

1. Ansökan strider mot Dals-Eds kommuns antagna översiktsplaner och bör därför avslås.
 - a. Ansökan strider på flera punkter mot den av kommunen antagna översiktsplanen Vindbruk Dalsland. (Se bilaga 1)
 - b. Ansökan står i konflikt med kommunens översiktsplan ÖP03 där Håbol är kommunens enda ort som är klassad som högsta bevarandehänsyn för kulturvård. (Se bilaga 1). Som framgår av fotomontaget i bilaga 2a så kommer kraftverken att konkurrerar ut tornet på Håbols kyrka som landmärke och därmed avsevärt förändra landskapsbilden och kulturmiljön i Håbol.
 - a. Ansökan står i konflikt med flera utpekade LIS-områden i kommunens plan "Tematiskt tillägg till ÖP avseende landsbygdsutveckling i strandnära områden" (Se bilaga 1)
2. Fotomontagen i MKB:n måste kompletteras och kvalitetsgranskas av oberoende kompetens.
 - a. En del av fotomontagen som vi har kontrollerat är direkt felaktiga. Därför bör samtliga fotomontage kontrolleras av oberoende kompetens. (Se bilaga 2c och 2d)
 - b. Redovisade fotopunkterna är inte representativa och visualiserar därför inte förslaget effekter på landskapsbilden på ett rättvisande sätt. (Se bilaga 2d)
 - c. Visualiseringen är ofullständig. Flera viktiga fotopunkter som jag skriftligen begärde i mitt samrådssvar saknas. Följande fotopunkterna saknas:
 - i. Greans Campingplats (Bengtstors)
 - ii. Gamlegården på Majberget (Bengtstors)
 - iii. Furunäs (Bengtstors)
 - iv. Cykelleden Dalslandsleden, väg 2193
 - v. Dalslands kanal, från Lelångens östra strand (Bengtstors)
 - vi. Skarsdalsbergens naturreservat (Bengtstors)
 - vii. Orshöjden i Tresticklans nationalpark
3. Ansökan bör kompletteras med en ny siktanalyskarta i skala 1:20 000 eller bättre. Siktanalyskartan (i underbilaga 6 till MKB, dokumentet benämnt "Fotopunkter1.doc") som även presenterades på samrådsmötet är direkt vilseledande. Den är både komprimerad och presenteras i en orimligt liten skala. Vid förstoring av kartan till 400% framkommer en mängd ytterligare platser där samtliga kraftverk kommer att synas, som inte alls framgår av kartan i presenterad skala.
4. Utredning av hur friluftslivet och turismen kommer att påverkas av vindkraftparken saknas och bör kompletteras. Enligt anteckningarna från samrådsmötet med kommunen och länsstyrelsen daterade 110308 (diarienummer 2010.d0192 nr 41) uppmanades Gothia Vind att göra en utredning angående hur friluftslivet berörs av vindparken genom kontakt med lokala föreningar.

5. Ljudnivåberäkningar

- a. De redovisade ljudnivåberäkningarna i MKB:n bör ersättas med nya beräkningar som använder Naturvårdsverkets rekommenderade metod (Ljud från Vindkraftverk, reviderad utgåva av rapport 6241). Den angivna metoden för ljudnivåberäkningar har ändrats i ansökan (Nord 2000) jämfört med samrådsunderlaget (Naturvårdsverkets rekommenderade metod) utan motivering.
 - b. Det av Naturvårdsverket rekommenderade lägre absolut gränsvärde på 35 dBA (istället för de angivna 40 dBA) bör gälla. Det aktuella området är ett av kommunen utpekade vildmarksområde som enligt 3 kap 2 § MB har särskilt skydd då det inte alls eller endast obetydligt är påverkat av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Naturvårdsverket skriver på sin hemsida: "*Högst 35 dBA i områden med lågt bakgrundsljud i områden där ljudmiljön är särskilt viktig, där bakgrundsljudet är lågt och där låga ljudnivåer eftersträvas...*"
 - c. Ansökan bör kompletteras med nya ljudnivåberäkningar som med hänsyn till försiktighetsprincipen redovisar bullernivåer för den situation då befintlig skog är avverkad. Ljudnivåberäkningarna baseras på antagandet att befintlig skog kommer att stå kvar under vindparkens livstid på över 20 år. Detta är inte realistiskt, särskilt inte med hänsyn till att den förbättrade vägstandarden kommer att medföra ett mer rationellt skogsbruk och fler kalhyggen.
 - d. Underlag över om eventuella bostäder/ fritidshus kan anses ligga inom så kallade vindskyddade lägen (områden där vindhastigheten i genomsnitt är 50% lägre än vid turbinen) bör redovisas. Enligt Naturvårdsverket bör särskild hänsyn tas till dessa bostäder.
 - e. Ljudnivåberäkningarna bör kompletteras med den C-vägda ljudnivån för att kunna bedöma förekomsten/effekten av lågfrekvent ljud. Enligt Naturvårdsverket kan större verk (>2 MW) komma att avge mer lågfrekvent ljud. Lågfrekvent ljud är bevisligen menligt för människors hälsa.
 - f. Ljudnivåberäkningarna måste kvalitetssäkras genom att mätosäkerheten tydligt anges och skall därför kompletteras. Sökanden friskriver sig från ansvar för tillförlitligheten i ljudnivåberäkningarna. Detta är givetvis oacceptabelt när det gäller projekt av denna omfattning.
6. Skuggberäkningarna i MKB:n bör kompletteras med en verifiering av oberoende kompetens med hänsyn till de fel och kvalitetsbrister i övriga delar av ansökan som denna skrivelse har identifierat.
 7. Fågelinventering i MKB:n är enligt sakkunniga ornitologer bristfällig och ofullständig. Den uppfyller inte kvalitetskravet för beslutsunderlag som krävs enligt miljöbalken och måste därför kompletteras. (Se bilaga 3). Baserat på genomförd inventering kan man ändå konstatera att minst ett kraftverk ligger inom ett område med förhöjt skyddsvärde för fågel.
 8. Fladdermusinventeringen är ofullständig och måste kompletteras både avseende bredd och djup. (Se bilaga 4)

9. I en ny forskningsrapport från Lunds universitets om vindkraftens påverkan på fladdermöss är en avslutsatserna att vindkraftverk som placeras på höjder i skogslandskap, så som ansökan föreslår, inte bör tillåtas eftersom det drabbas fladdermössen särskilt hårt. (Se bilaga 5)

10. Efterbehandling och återställningsåtgärder.

- a. Ansökan bör justeras med en realistisk kostnad för avvecklingen. Den angivna kostnaden om 326.000 kr per verk undervärderar kostnaden för avveckling och återställning. Energimyndigheten har presenterat en utredning där avvecklinskostanden uppgår till 700 000 kr per verk för ett mindre kraftverk på 2 MW, förutsatt att betongfundamenten inte måste bilas upp och forslas bort.
- b. Ansökan bör kompletteras med en redovisning av det exakta innehållet och mängden av kemiska ämnen i betongfundamenten, särskilt avseende bindemedel och härdare som ofta är miljöfarliga ämnen som läcker ut i naturen och skadar miljön. Denna redovisning är avgörande för bedömningen av hur betongfundamenten skall avvecklas och därmed kostnaden för avvecklingen. Betongfundament för stora vindkraftverk kräver speciella materialegenskaper på grund av de mycket stora krafter som verkar. Betongavfall är ett riskavfall och skall hanteras och deponeras för där avsedda deponistationer enligt EU och Svensk lag, (Avfallsförordningen, 2001:1063, Bilaga 2, farligt avfall). Eventuella bergtäkter skall återställas.
- c. Villkoren för sökanden att ställa säkerhet för avveckling bör vara att den bedömda fulla kostnaden skall deponeras i sin helhet före etableringen startar, i motsats till den periodisering över 25 år som föreslås i ansökan. Syftet med säkerheten är just att säkerställa att avvecklingskostnader inte drabbar samhället om sökandens hamnar på obestånd inom vindparkens livstid.

11. Följande punkter, som är av särskilt intresse för bedömningen av i vilken grad Vindpark Håbol kommer att bidra till det nationella målet för elproduktion från vindkraft och dess samhällsekonomiska lönsamhet, redovisas inte i ansökan och bör därför kompletteras.

- a. Ansökan bör kompletteras med underlag som visar att vindresursen i området är tillräcklig. Gothia Vind skriver i sitt samrådsunderlag för Håbol (s. 9) "För att en vinkraftsetablering ska vara lönsam bör medelvinden vara ca 7 m/s.". Energimyndighetens vindkartering (www.vindlov.se/sv/Kartstod/) visar dock att vindhastigheten bara är 6,0 – 6,5 m/s på 103 m höjd i området.
- b. Ansökan bör kompletteras med en investeringskalkyl och tillhörande känslighetsanalys för vindresursen och för marknadspriset på elcertifikat. Detta underlag underlättar bedömningen av om projektet grundar sig på företagsekonomiskt sunda förutsättningar samt risken för att avvecklingskostnader kommer att vältras över på samhället. I samrådsunderlaget anges att 7 verk krävs för projektets lönsamhet medan ansökan anger att endast 5 verk krävs. Skillnaden är anmärkningsvärd och bör kommenteras av sökanden. Dessutom har den fulla avvecklingskostnaden inte beaktats i den kalkyl som ansökan baseras på.